

цы, кои-то му врѣдять и у дома и въ поле-то, и на здравіе-то и на иманіе-то. Нашій-тъ селянинъ наистинѣ е останѣлъ много назадъ; нѣ дали той своевольно е останѣлъ тѣй назадъ? дали не желае и той за напрѣдѣкъ? — Българинъ-тъ е съ бистръ умъ, прѣжавъ, трудолюбивъ, той гори отъ желаніе за напрѣдѣкъ, той е гладенъ за образованіе, нѣ нѣма кой да му го дробн!

Ные имамы въ годинѣ-тъ петдесетъ и двѣ недѣли, а като притуримъ при тѣхъ още два пѣти по толкова черковны, влѣчи, мыши и горѣщницы праздницы, набирать ся въ годинѣ-тъ около сто и петдесетъ и повече дни, въ кои-то нашій-тъ селянинъ не похваща ни рало ни копралѣ, ни брадавъ ни мотыкъ, нѣ откакъ ся Богу помоли и благословѣнѣ-тъ му попроси — както обычно прави и при всяко захващаніе и свръшваніе на своѣ-тъ работѣ — цѣль день прѣминува въ праздность, безъ да похване нѣщо, нѣ едни ся събержтъ нѣгдѣ да ся разговарять за нѣщо по своѣ-тъ работѣ, а повече-то прѣминувать праздника безъ да можтъ да направять нѣщо добро: така едни надувать безъ мѣрѣ своѣ-тъ лулѣ (чибучка) и прѣсилвать си умъ-тъ и тѣло-то отъ мното ѣденіе; другы ся карать помежду си; трети сѣдять въ кръчмѣ-тъ та токо ся наливать съ вино или още пѣ-злѣ съ ракиѣ, па тогасъ псувать и кълнжтъ, хулять и говорятъ лоши думы — живѣжтъ въ заблужденіе! А като не работять тѣлесно нищо въ праздника, да поработять нѣщо душевно, да ся поучять на нѣщо добро, за това никой не ще и да знае; зашто-то самъ не може да си помогне, а нѣма тоя, кой-то да му помогне!

Ты, Дѣдо Попе и ты, учителю, кои-то сте на село, както и ты, Духовниче, кой-то скыташь за милостинѣ, тѣй сѣще и ты, младо трѣговче, кой-то си принуденъ отъ своѣ-тъ работѣ да ходишь по села-та, помогнѣте на тыя наши сыромасы селяны, дайте имъ милостынѣ, па ще ви ся награди и отъ Бога и отъ Рода стократно. Не е нужно, чини ми ся, да ти казвамъ, че ты не трѣбва да подаришь на сыромаха селянинъ хлѣбъ и пары, не, нѣ ты му подари душевенъ хлѣбъ, душевнѣ хранѣ, съ коѣ-то да му ся облагороди срьдце-то, да му ся развые духъ-тъ и да му ся разшири знаніе-то. Настойте съ рѣчи и примѣры да го свѣстите и вразумите, да му покажете що е добро и що е зло, и научете го какъ да прави